

ועדה לפי סעיף 44(א) לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976

י"ח טבת, תשע"א
25 דצמבר, 2010

בענין:

ד"ר בעז לב, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות באמצעות באת כחו
עוה"ד שני בצלאל (קמארה) מלשכת התובעת הראשית, לשכת היועצת
המשפטית, משרד הבריאות, ירושלים

הקובל

- נגד -

ד"ר רונית ברק [REDACTED] יופאה מורשה, בעלת רשיון מס' 30221
מרחוב הרקפת 3, קרית אונו על ידי עו"ד גונן שניר

הנקבלת

דין וחשבון

לפי סעיף 44 לפקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז - 1976

1. הקובלנה -

ביום 22.6.2010 הגיש הד"ר בועז לב המשנה למנהל הכללי של משרד הבריאות, קובלנה נגד ד"ר רונית ברק ת.ז. [REDACTED] יופאה מורשה, בעלת רשיון מס' 30221 (להלן - הנקבלת), בשל התנהגות שאינה הולמת רופא מורשה כאמור בסעיף 41(1) לפקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז - 1976 (להלן - הפקודה), וזאת בגין אי אישור ביצוע בדיקת לפרוסקופיה למבוטחת עובדת זרה, ובגין הודעתה לאותה חולה כי היא סובלת ממחלה קשה ומפושטת כנראה ממארת, והמליצה לה לעזוב את הארץ.

2. הוועדה -

שר הבריאות מינה אותנו להיות ועדה שתדון בקובלנה (להלן - הוועדה). הוועדה קיימה דיון אחד בקובלנה האמורה בסעיף 1 לעיל (להלן - הקובלנה) ביום 1.12.2010, והופיעו בפניה עו"ד שני בצלאל (קמארה), ב"כ הקובל, הנקבלת ובא כוחה עו"ד גונן שניר.

3. האירועים ברקע הקובלנה -

האירועים נשוא הקובלנה שבפנינו נוגעים לטיפול רפואי, ובעיקר לביצוע אבחנה רפואית לצורך טיפול רפואי, בחולה [REDACTED] (להלן - [REDACTED]), עובדת זרה מהפיליפינים, שהיתה מבוטחת בביטוח רפואי לעובדים

זרים בחברת ביטוח "הפניקס". הנקבלת עבדה (בתקופת ביניים בין שתי תקופות התמחות) בחברת "מד, שירותי רפואה לזרים בע"מ" (להלן - חברת מד), אשר מספקת עבור חברת הפניקס את שירותי הרפואה לזרים דוגמת גב' [REDACTED]. היא החלה לעבוד בחברת מד זמן קצר קודם לאירועים נשוא הקובלנה, ותפקידה היה בעיקרו אדמיניסטרטיבי, גם על פי הקובלנה.

גב' [REDACTED] אושפזה במרכז הרפואי תל אביב ע"ש סורסקי (להלן - איכילוב) לבירור תלונות של כאבי בטן ומיימת לסירוגין במשך חודש וחצי, תחילה במחלקה פנימית ואחר כך במחלקה גניקולוגית, ומאחר שהיו ממצאים חשודים למחלה שחלתית עם פיזור משני בבטן, והואיל והיתה אבחנה מבדלת, הוחלט שם על ביצוע לפרוסקופיה אבחנתית. לצורך כך נעשתה פניה מטעם איכילוב לחברת מד לצורך קבלת אישור למימון הבדיקה.

הנקבלת, במסגרת תפקידה כאמור לעיל, קבלה לטיפול את הבקשה ולאחר התייעצות עם המנכ"ל והבעלים של חברת מד, רופא במקצועו, והיועץ הרפואי של חברת מד, השיבה לבקשה בשלילה, קרי, כי חברת מד אינה מאשרת ביצוע הלפרוסקופיה באיכילוב.

יצוין, כי כפי שהתברר בפנינו, חברת מד היתה קשורה למתן שירותי רפואיים עם בית החולים לניאדו.

ימים ספורים לאחר מכן נפגשה הנקבלת עם גב' [REDACTED], ומסרה לה, כי על פי הנתונים שנמסרו מאיכילוב ועל פי הבדיקות שבוצעו עד אותו מועד, נראה כי היא סובלת ממחלה קשה ומפושטת, כנראה ממארת, קרוב לוודאי ממקור שחלתי עם מעורבות של הכבד. הנקבלת אף הסבירה לה את משמעות המצב לאור מגבלות הביטוח הרפואי שלה ולזכויותיה על פי הדין, כולל אובדן אשרת העבודה בישראל אם לא תשוב לעבודה שלשה חדשים, והציעה לה לחזור לארצה, לצורך המשך הטיפול בקרבת בני משפחתה.

בכך למעשה מסתיים - ככל הנוגע לקובלנה - חלקה של הנקבלת בפרשה שנמשכה והתגלגלה והתפתחה למימדים נרחבים שגורמים שונים היו מעורבים בה, כפי שפורט גם בקובלנה. אמנם גם הנקבלת היתה מעורבת בהמשך השתלשלות העניינים, אך הקובלנה לפי הבנתנו אינה מתייחסת לכך, שכן בשלב הבא היתה גב' [REDACTED] מטופלת על ידי בית חולים לניאדו, שסיפק שירותי רפואה לחברת מד.

יצוין גם, כי בסופו של דבר, לאחר ביצוע הלפרוסקופיה (לאחר שקודם לכן הוחל בטיפול כימותרפי), התברר כי לגב' [REDACTED] יש שחפת ביטנית, ולא סרטן.

4. ההליך בפני הוועדה -

בפתח הדיון הודיעו באי כוח הצדדים על הסדר טיעון, במסגרתו מודה הנקבלת "בקובלנה או בסעיפי האישום האלה" (עמ' 2 לפרוטוקול) כשהיא "מקבלת את סעיפי האישום כפי שהם כתובים, וזאת מבלי לרדת לעומקן של העובדות כפי שהן כתובות בכתב הקובלנה" (שם), כדי להמנע מניהול הליך ארוך, וכאשר אמצעי משמעת עליו הוסכם הוא של "מכסימום נזיפה" (עמ' 3).

בהמשך הדיון הרחיבו באי כוח הצדדים והנקבלת עצמה במידה מסוימת את היריעה והשתלשלות העניינים במקרה נשוא הקובלנה, ואת חלקה של הנקבלת, וזאת כדי להבהיר לוועדה את הרקע להסדר הטיעון לעיל.

עו"ד בצלאל, ב"כ הקובל, הגדירה את הנקבלת כ"חלק ממנגנון, היא בורג בתוך המנגנון, בורג בתוך מנגנון עם יכולת השפעה כזאת או אחרת, אבל עם איזושהי יכולת, והנקבלת שלנו היא זו שעמדה מול החולה" (עמ' 8 לפרוטוקול), ובכך בטאה בקליפת אגוז את העמדה, לפיה הנקבלת פעלה בתוך מגבלות שהציב לה תפקידה, מעמדה וסמכויותיה בחברת מד. גב' בצלאל הפנתה אותנו לכללי האתיקה הרפואית בעיקר לפרק ג' בעמוד 17 סעיף 1 לפיו "הרופא ישים את טובתו של המטופל בראש מעייניו, קודם לכל עניין אחר", וכן לסעיפים 3, 4, 9, 10, ו-11 המדברים כולם בחובות כלליות של רופא, כמו גם לפרק ד. 8 סעיף א' הדן ברופא השכיר. יחד עם זאת ציינה גב'

בצלאל את האיזונים הבעייתיים ולעתים בלתי אפשריים בין הרמה המוסרית והאתית כמו החובות המקצועיות של מי שפועלים בתוך מנגנונים מול דרישות המעסיק, ועל כן, גם לאור הודאתה של הנקבלת בטעותה וסיועה לבדיקת הפרשה, הסדר הטיעון ראוי ויש מקום להטיל אמצעי משמעת בהתאם למוסכס.

הנקבלת ובא כוחה הדגישו את המצב הבעייתי אליו נקלעה הנקבלת, שהחלה עבודתה בחברת מד זמן קצר לפני שהחלה להתגלגל הפרשה נשוא הקובלנה, ומצאה עצמה במאבק שלא היתה מוכנה ומסוגלת לקחת בו חלק.

הס ציינו את העובדה כי החלטות מקצועיות רפואיות לא היו בידיה של הנקבלת, לא מבחינת התפקיד שמלאה - תפקיד אדמיניסטרטיבי - ולא מבחינת הידע המקצועי הספציפי שלה (שאינו גניקולוגי ואינו אונקולוגי); כי לאור המידע שקבלה הנקבלת מאיכילוב, הבירור לשחפת היה שלילי מחד גיסא, ומאידך גיסא היתה מודעת לסיכונים הקיימים בביצוע לפרוסקופיה אבחנתית, ועל כן לגישתם פעלה הנקבלת כרופא הסביר; כי בדיקת מנטו שנמצאה בתיק משרד הבריאות לאחר שהוסכם על הסדר הטיעון (הוגש לנו כמוצג 3/3) היה משנה את טיפולה של הנקבלת בבעיה; וכי לאור המידע שהיה בידיה בעת שנפגשה עם גב' [REDACTED] והציגה בפניה את המצב והאפשרויות העומדות בפניה פעלה כראוי.

הנקבלת ספרה כי עשתה כמיטב יכולתה לברר את העובדות עם גורמים רפואיים שונים, כמו גם לשנות גישתם של מעבידה והמוסמכים להחליט לגבי הטיפול, אך הדבר לא עלה בידה, והיא נאלצה להמשיך ולחתום על מכתבים גם בשל היותה חסרת ביטוח מקצועי.

הנקבלת הביעה צער רב על התנהלותה והודתה בטעותה, גם על הערכתה כי תוכל לעשות את העבודה בחברת מד באופן נכון וטוב, ובעיקר על כך שבשיחתה עם גב' [REDACTED] לא נתנה לה להאחז באפשרות שיש לה שחפת ולא סרטן.

בי"כ הנקבלת הביא בפנינו את נסיבותיה האישיות של הנקבלת, הקשיים הכספיים שהתמודדה עמם בהיותה המפרנסת במשפחה חד הורית, אם לשני ילדים, אחד מהם בעל לקות קשה (PDD עם קווים אוטיסטים), הורים חולים שהיא מטפלת בהם, פגיעה בקידומה ובעבודתה עקב הפרשה נשוא הקובלנה. על כן גם לדעתו, יש מקום לאשר את הסדר הטיעון.

5. החלטת הועדה -

נציין ונדגיש כבר בתחילת דברינו, כי איננו נותנים דעתנו לפרשה הכוללת של הטיפול וההתייחסות לבעיותיה הרפואיות של גב' [REDACTED]. הפרשה הכוללת, אף שפורטה בקובלנה, לא היה מונח לפתחנו, לא נפרשה בפנינו תשתית ראייתית, לא שמענו טענות, ואין באמור בהחלטתנו זו משום נקיטת עמדה או הבעת דעה לגבי התנהגות אחרים שהיו מעורבים בפרשה, ואשר עניינם עומד להתברר בנפרד. זאת ועוד, לא תרמה להחלטתנו נכונותה של הנקבלת להעיד בעתיד נגד מעורבים אחרים בפרשה.

משמיעת טיעוני הצדדים אנו מתרשמים, כי הנקבלת נקלעה שלא בטובתה, למסכת אירועים שבה שימשה בתפקיד שולי עם יכולת החלטה מזערית, אם בכלל, אך מצאה עצמה, בשל מהות תפקידה "בקו האש", קרי, בחזית המגעים מול גורמים שונים ומנוגדים.

נראה לנו, כי לאור המידע שהיה בפניה בשלב הראשון של הפרשה, שהוא למעשה נשוא הקובלנה, ובעיקר - תפקידה האדמיניסטרטיבי ומעמדה בחברת מד, שבה היתה כפופה מנהלית ומקצועית להחלטות של אחרים, לא היתה למעשה לנקבלת יכולת לאשר לאיכילוב ביצוע בדיקת לפרוסקופיה לגבי [REDACTED]. הבנו גם את שיקוליה המקצועיים והיסוסיה לאור המידע שהיה בפניה כולל הסיכונים בביצוע לפרוסקופיה, ובהעדר מידע כמו זה שבתוצאות בדיקת מנטו (מוצג 3/3). נראה לנו גם, כי יש בסיס לסבור, שאילו היה בפני הנקבלת מוצג 3/3, היה בכך כדי לשנות את התמונה.

אכן, ואנו מסכימים עם הנקבלת, כי למרות האמור, היה מקום לנקות יותר רגישות ואמפתיה בשיחתה עם גב' [REDACTED] הנקבלת מכח על הטא בעניין זה, ונראה כי הסיקה מסקנות נכונות לגבי התנהגות עם חולים במקרים דומים בעתיד.

לאור האמור לעיל, ובנסיבות בהן הגיעו הצדדים לחסדר הטיעון ובשיקולי הצדדים, אנו מוצאים לנכון לאשר, ובהתחשב בנסיבות המקרה ובנסיבותיה האישיות של הנקבלת, את ממליצים בפני חשר לנקוט באמצעי משמעת מינימלי של התראת, כפי שהודענו לצדדים בסיום הדיון ביום 1.12.2010.

ד"ר ביאטריקס עוזיאל

מנהל המועצה
לשרותים אמנותיים במונקומניה
מ.ר. 17348

ד"ר ביאטריקס עוזיאל
נציגת
הסתדרות הרופאים

עירית אלטשולר, ע"ד
נציגת
חיועץ המשפטי ממשלה
פרופ' זיאק מישל
ח"ר

דד רומת ברק - דין וחשבון